

Vier, drie, twee, één, nul

en andere rijke teksten
VOOR OKAN

© 2023 - Wablieft

Frederik de Merodestraat 27

2800 Mechelen

www.wablieft.be

boeken@wablieft.be

Vormgeving: Merel Van Meurs

Druk: Wilco bv.

Illustratie op de cover: Kristof Devos

Dit boek is ook beschikbaar als luisterboek.

Dit boek kwam tot stand in samenwerking met het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief.

Rijke teksten voor OKAN

Wablieft verzamelde voor dit project meer dan 50 nieuwe rijke teksten, in eenvoudig Nederlands, voor jongeren in OKAN-klassen. Dat deden we met steun van de Vlaamse overheid, in het kader van het Leesoffensief. Nog meer rijke teksten vind je op de website rijketeksten.org van de Taalunie.

Dit boek is een deel in een reeks van vijf boeken. Enkele teksten van dit project vind je enkel online. Bij alle verhalen en teksten van dit project hoort lesmateriaal. De teksten en het lesmateriaal kan je gratis downloaden. Alle info vind je op wablieft.be/OKAN

Wablieft dankt het ministerie en het departement Onderwijs van de Vlaamse overheid voor de kans om dit project te mogen realiseren. En natuurlijk ook iedereen die meewerkte: alle auteurs, illustratoren, iedereen die lesmateriaal maakte en de leden van de stuurgroep.

Streep

Ruth Lasters

Abdel en Karel delen een kamer in het ziekenhuis. Karel ligt in het bed bij het raam. Naast hem op de vensterbank staat een vaas met gele bloemen. Het zijn tulpen. Karel heeft ze gisteren gekregen van zijn dochter, Mare.

Ook op de vensterbank staan twee grote tekeningen. Op de ene staat een blauwe draak met drie koppen. Op de andere staat een geel huis met bomen. De kleinkinderen van Abdel maakten de tekeningen. Zijn kleindochter en kleinzoon kropen gisteren eerst op zijn bed. Ze drukten elk om de beurt een zoen op zijn wang. Daarna zetten ze hun tekening bij het raam.

Hoeveel bezoekers je krijgt, is niet zo belangrijk. Het is geen wedstrijd. Natuurlijk niet. Maar als het wel zo was, zou Abdel winnen. Wel 15 mensen zijn hem de laatste dagen komen bezoeken. Karel weet het goed. Hij heeft ze geteld.

Hoe mooi je bezoekers zijn, is ook niet zo belangrijk. Ook dat is geen wedstrijd. Helemaal niet. Maar als het wel zo was, zou Karel winnen. Zijn dochter Mare is zo mooi dat iedereen naar haar keek toen ze de kamer binnenkwam. Zelfs de oude vrouw die Abdels hand vasthield, keek naar Mare, met haar gespierde lichaam van het honkballen. Ze keek ook naar haar prachtige rode krullen. Karel heeft het goed gezien. Alleen Abdel keek niet naar Mare. Arme man, dacht Karel, hij is zelfs te ziek om naar mooie jonge vrouwen te kijken.

Nu is er geen bezoek meer. Je hoort alleen nog zuchten en kuchen. Om 13.30 uur is het zover. Dan komen ze Abdel halen. Een halfuur later komen ze voor Karel. Ze moeten vandaag allebei onder het mes. Eerst de prik voor de verdoving en dan ... Karel durft er niet aan te denken. Hij krijgt een operatie aan zijn lever. Hij denkt de hele tijd aan wat er fout kan gaan. Hij heeft niet veel vertrouwen in dokters. Het zijn ook maar gewoon mensen, in een witte of een groene jas. En mensen vergissen zich zo vaak. Mensen hebben goede dagen en slechte dagen. Wat als zijn chirurg vandaag een slechte dag heeft? Dan

wordt de operatie een ramp. Dan maakt hij geen kans.

Abdel krijgt een operatie aan zijn hart. Hij denkt de hele tijd aan zijn vrouw. Wat als de operatie mislukt? Wat moet zij dan doen zonder hem? Met wie zal ze puzzels maken in de krant? Dat doet ze zo graag. Zal ze bij hun kinderen mogen wonen? En zullen zij wel genoeg tijd maken voor hun moeder? Ze hebben het altijd zo druk. Ze puzzelen ook heel slecht. Ze hebben er geen geduld voor. En ze kopen bijna nooit een krant.

‘Nog tien minuten en dan komen ze mij halen. Mijn laatste tien minuten in deze kamer, of mijn laatste tien minuten in ...’ Abdel maakt zijn zin niet af. Hij probeert te glimlachen naar Karel. Maar het is geen echte glimlach. Het voelt alsof er een bang insect op zijn lip zit.

Karel knikt. Hij ligt boven op de lakens. Hij kijkt naar zijn lange groene hemd. Abdel draagt net hetzelfde. Vooraan is het dicht, achteraan is het open. Zo wachten mensen op de chirurg: als poppen die slordig zijn aangekleed. Poppen die stuk zijn, en die ze zullen vervangen door nieuwe, als ze niet meer te herstellen zijn.

‘Gelukkig is die streep er,’ zegt Abdel dan tegen Karel.

‘Die streep? Hoe bedoel je?’ vraagt Karel.

‘Die streep daar, achter het glas.’ Ze kijken allebei naar het raam. Abdel kijkt van meters ver. Karel kijkt van dichtbij, maar hij ziet erg onscherp. Hij heeft zijn lenzen al uitgedaan. Dat moest van de verplegers.

‘Het is de streep van een vliegtuig op weg naar Tanger. Dat weet ik zeker. Want ik woon hier vlakbij,’ zegt Abdel. ‘Ik heb de vliegtuigen naar Tanger al zo vaak zien vertrekken. En het uur en de plek van de streep in de lucht kloppen allebei.’

Karel probeert zich recht te trekken om de ruit beter te kunnen zien. Maar het lukt hem niet. Hij is te moe. Bij elke kleine beweging voelt hij zich 110 in plaats van 54. Zo is het al weken.

‘Sorry hoor, maar ik zie helemaal geen streep ‘achter’ de ruit,’ zegt Karel.

‘Toch is er één. Ik lig een stuk verder van het raam dan jij, maar ik kan het goed zien,’ zegt Abdel. Hij ademt een paar tellen piepend en praat dan pas verder. ‘En een streep in de lucht van een vliegtuig naar Tanger, wil zeggen dat mijn operatie goed zal gaan. Tanger heeft me altijd al

geluk gebracht. Ik heb mijn vrouw daar ontmoet. Mijn eerste kind is er geboren. Ik heb er eens een gouden ring gevonden, zomaar midden op de straat. Het is echt goed nieuws, die streep. Of geloof jij soms niet in tekens?’

Abdel neemt een sinaasappel van het tafeltje tussen de twee bedden. Niet om die op te eten. Hij mag zo kort voor zijn operatie niet meer eten. Dat weet hij best. Hij knijpt alleen wat in het stuk fruit, zoals in een stressbal. Straks komt het sap eruit, denkt Karel. Straks zit zijn hele bed onder het sinaasappelsap.

‘Jawel, ik geloof wel in tekens,’ zegt Karel. ‘Alleen is het geen lijn achter de ruit, maar erop.’

‘Op het glas?’ vraagt Abdel verbaasd.

‘Ja,’ zegt Karel. ‘Het is helemaal geen streep van een vliegtuig. Het is alleen maar wat vuil.’

‘Wat!?’ wil Abdel roepen. Maar er komt niks.

Zijn stem is al maanden erg zwak. Hij knijpt dan maar weer in de sinaasappel.

‘Ja, sorry, niks streep van een vliegtuig. Niks Tanger. Het is gewoon een veeg duivenstront.

Dat denk ik toch,’ zegt Karel. Had hij zijn lenzen nu nog maar in. Dan kon hij het goed zien. Of kon hij nu maar vlak bij het raam gaan

staan. Dan wist hij het meteen. De ruit is maar anderhalve meter ver. Maar het lijkt wel een marathon voor Karel. Zo slecht voelt hij zich.

‘Echt niet. Het is de streep van een vliegtuig. Dat zie je toch zo, man. Kijk dan toch! Daarin kan je je nu toch echt niet vergissen,’ zegt Abdel. Hij klinkt gekwetst en boos. ‘Kijk ze trekt al een beetje weg. Daarnet was ze veel voller, die lijn.’ Karel schudt het hoofd. Hij strijkt zijn groene operatie-hemd een beetje glad. Ik lijk wel een oud stuk vlees met een groot blad sla errond, denkt hij. Oud vlees, dat ze straks opensnijden. Zijn handen trillen van angst.

‘Duivenstront op de ruit is een goed teken voor mij,’ zegt Karel dan. ‘Mijn grootvader hield duiven. Hij is 98 jaar geworden. Ik heb hem vaak geholpen met zijn duiven. Ik gaf ze eten. Ik maakte de kooien proper. Ja, die veeg drek wil misschien zeggen dat ik ook oud ga worden. Net als mijn grootvader. Het is een teken dat mijn chirurg een goede dag zal hebben vandaag.’

Het blijft even stil, tot Abdel zegt: ‘Ik zag de streep het eerst.’

‘En dan?’ zegt Karel. Hij draait zijn hoofd

langzaam naar Abdel. Het bed piept een beetje, net zoals Abdel ademt. ‘Het gaat er toch niet om wie de streep het eerst zag. Het gaat erom wat voor een lijn het is: een streep van een vliegtuig, of een veeg drek van een vogel. Daar gaat het om. En om niets anders.’

Abdel kijkt nog steeds naar het raam. Maar nu ligt er verdriet in zijn blik. Hij lijkt plots veel jonger dan daarnet. Hij lijkt wel een ziek jongetje dat al weken niet naar school kan. Een kind dat met zijn vrienden zou willen spelen op de speelplaats. ‘Er zit veel vocht in de lucht. Dan blijven strepen van vliegtuigen heel lang te zien. Ik heb daar eens een heel programma op tv over gezien,’ zegt Abdel.

‘Dat kan best, maar ik heb echt wel andere dingen om me druk over te maken dan een stomme witte lijn. En jij toch ook, denk ik,’ zegt Karel. ‘Weet je wat? We vragen zo meteen aan een verpleger of die lijn nu op of achter het glas zit. Ze kunnen hier toch elk moment binnenkomen om jou ...’

Nu is het Karel die zijn zin niet afmaakt. Hij kijkt naar Abdel, die de sinaasappel tussen zijn kin en borst klemt. Dat kan hij wel duidelijk zien. Het ziet er gek uit.

‘Ik heb ook vaak duiven eten gegeven. In Tanger,’ zegt Abdel na een korte stilte. ‘Mijn oma nam mij mee naar het plein voor de grote moskee. Wij braken er brood in kleine stukjes. Honderden duiven kwamen daar samen. Lala zei dan soms: er komt een duif naar de moskee voor elke mens die zelf niet durft te komen. Voor elke man of vrouw die iets gedaan heeft waar hij of zij niet trots op is.’ Dat doet Karel even glimlachen. Tot hij de wielen aan Abdels bed ziet. De wielen waarmee de verplegers hem zo meteen de kamer uit zullen rijden, recht naar die enge plek. Die zaal vol fel licht en geur van ontsmettingsmiddel. Die ruimte waar beslist wordt over de toekomst van patiënten. Niet veel later zullen ze ook Karel naar zo’n zaal brengen. Dat idee maakt hem misselijk. Konden ze hem maar eerst opereren aan zijn angst, en pas daarna aan zijn lever. Hij is dan ook blij als Abdel weer tegen hem praat. Dat leidt hem wat af. ‘Wat is het eerste dat jij wil doen na je operatie? Als je weer beter bent?’ ‘Dat is makkelijk,’ zegt Karel. ‘Met mijn dochter Mare naar het park gaan om haar slag te oefenen. Ze speelt honkbal. Ze is altijd heel nerveus als ze een wedstrijd heeft. Dat gaat pas over als ik extra

met haar oefen. Alleen dan kan ze een homerun slaan, zegt ze. En jij? Wat ga jij doen als je weer oké bent na je operatie?’

Abdel kijkt even dromerig in de verte. Dan antwoordt hij traag, met veel pauzes: ‘Bij Tartufo gaan eten met mijn vrouw. Ze is verslaafd aan dat restaurant. Ze kent de kaart uit het hoofd. Ze spaart er geld voor, in een blikje in de keuken. Het is zo makkelijk om haar gelukkig te maken. En toch lukte me dat al maanden niet meer.’

Dan is het tijd. Twee verplegers komen Abdel halen, om naar de operatiekamer te gaan. Hij kijkt naar de streep. Die zit nog wat vager achter het glas dan daarnet. Zie je wel, het is de wegtrekkende streep van een vliegtuig naar Tanger. Daar kan niemand hem aan doen twifelen. Hij heeft een probleem aan zijn hart, maar blind is hij niet. Abdel haalt opgelucht adem. Alles komt goed. Dat weet hij bijna zeker. Tanger heeft hem nog nooit in de steek gelaten.

Ook Karel ziet de ruit nu beter dan daarnet, meent hij. Het lijkt wel alsof hij toch zijn lenzen in heeft. Jawel, het is heel zeker een veeg duivendrek. Poep, zoals die van de vogels die zijn

grootvader zo lang jong hebben gehouden. En Karel lijkt op zijn grootvader. Dat hebben ze hem vroeger vaak genoeg gezegd. Misschien krijgt hij nog wel zo veel tijd dat hij een hok voor duiven kan bouwen in zijn tuin. Misschien kan hij nog wel honderden duiven leren om naar huis te vliegen. Thuisvliegen, zoals zijn opa het noemde.

Abdel en Karel tillen hun arm nu op in de richting van het raam. Alsof er een onzichtbaar koordje aan hun pols hangt. Een draadje waar iemand vanaf het plafond aan trekt. Beiden wijzen ze naar de ruit.

‘Kan iemand van jullie even ...?’ vraagt Karel aan de verplegers.

‘Ja, kunnen jullie ...,’ zegt ook Abdel. Hij piept weer als hij ademt.

‘Het gordijn sluiten, bedoelen jullie? Zeker,’ zegt de grootste verpleger van de twee. Hij loopt naar het raam.

‘Euh, nee. Of u kan ... Kan zeggen of die witte lijn ... Euh ...,’ zegt Karel veel te stil. De grote verpleger heeft hem niet gehoord. Hij is de donkergroene gordijnen al aan het sluiten.

‘Op de middag kan het licht fel zijn, hè,’ zegt de kleinere verpleger, die tussen de twee bedden staat.

‘Ja, fel,’ zegt Karel dan maar.

‘Fel,’ herhaalt Abdel alleen nog.

De gordijnen zijn nu helemaal dicht. Alleen de groene stof is nog te zien. Je ziet niks meer van het glas. Geen streep, geen veeg, geen snelweg of bomen in de verte.

De twee verplegers staan nu bij Abdels bed. De ene bij het hoofdeinde, de andere achteraan. De wielen van het bed kunnen elk moment gaan knarsen, op weg naar de operatiekamer.

Maar eerst strekt Abdel nog zijn arm uit naar Karel, die naar hem kijkt. Het voelt alsof hij een zwaar gewicht optilt. Maar eigenlijk is het alleen wat vocht in een oranje schil, weet hij. ‘Goeie match. Homerun,’ zegt Abdel zo luid als hij kan. Dan drukt hij de sinaasappel in Karels hand.